

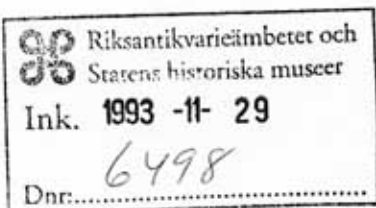

LÄNSSTYRELSEN
JÖNKÖPINGS LÄN

BESLUT

1993-09-20

221-11084-92

Angående byggnadsminnesförklaring av ett boningshus och en uthusbyggnad på Boktryckaren 7 i Eksjö

LÄNSSTYRELSENS AVGÖRANDE

Länstyrelsen förklarar enligt 3 kap. 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m (KML) ett boningshus och en uthusbyggnad på Boktryckaren 7 i Eksjö för byggnadsminne.

Länstyrelsen meddelar med stöd av 3 kap 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter.

1. Byggnaderna får inte rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att byggnadernas kulturhistoriska värde inte minskar.
3. Fastigheten får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras utan Länsstyrelsens tillstånd. Området skall hållas i sådant skick att byggnadernas utseende och karaktär inte förvanskas.

Enligt 3 kap 21 § samma lag gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

BAKGRUND M M

Länstyrelsen väckte den 15 december 1992 frågan om byggnadsminnesförklaring av bl.a. två byggnader på Boktryckaren 7 i Eksjö.

Av utredningen framgår i huvudsak följande.

På fastigheten finns två byggnader - ett boningshus och en uthusbyggnad.

Boningshuset är beläget utmed Nygatan och uppförd av timmer i två våningar. Fasaden är i huvudsak klädd med beige locklistpanel med breda locklister. Den norra gaveln har synligt omålat timmer och den södra gaveln har

KULTUR G KME BESLUT AF211084

Postadress
551 86 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 4

Telefon
036-15 70 00 vx

Telefax
036-12 15 58

Postgiro
3 51 76-7

locklistpanel med rundade lister. Fönstren i bottenvåningen är av tvåluftstyp med två spröjsar i varje båge. Övervåningens fönster är av samma typ men de har en spröjs i varje båge. Över och under fönstren finns vattbrädor. Huvudingången från Nygatan har pardörrar av spegeltyp. Mot gården finns en balkong. Taket, som är ett sadeltak, är belagt med enkupiga betongpannor. Byggnadens sockel är av putsad sten.

Uthusbyggnaden är uppförd i en våning med fasad av färluröd locklistpanel. Mot norr finns tre gröna dörrar. Taket, som är ett pulpettak, är belagt med tvåkupiga tegelpannor. Byggnadens sockel är av huggen granit.

Boningshusets ålder är oviss, men stommens timmer kan vara från 1600- eller 1700-talet. Fasaden var tidigare klädd med locklistpanel och nederst av liggande spontpanel. Vid ombyggnad omkring 1947 fick byggnaden sin nuvarande brädfodring.

Uthusbyggnaden uppfördes år 1897.

Byggnaderna är belägna inom ett område av Eksjö som av Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen ansetts vara ett kulturhistoriskt synnerligen märkligt bebyggelseområde enligt KML 3 kap. 1 §.

Länsstyrelsen har den 21 januari 1993 upprättat förslag till skyddsföreskrifter.

Eksjö kommun har tillstyrkt förslaget till byggnadsminnesförklaring.

Fastighetens ägare Eksjö,
har i yttrande godkänt en byggnadsminnesförklaring och föreslagna skyddsföreskrifter.

Riksantikvarieämbetet har i yttrande den 13 maj 1993 tillstyrkt en byggnadsminnesförklaring.

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING

Enligt 3 kap 1 § KML får en byggnad som är synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde eller som ingår i ett kulturhistoriskt synnerligen märkligt bebyggelseområde förklaras för byggnadsminne.

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet har enligt 3 kap 10 § KML rätt till ersättning av staten om skyddsföreskrifter

1. utgör hinder för rivning av byggnad och skadan därav är betydande i förhållande till värdet av berörd del av fastigheten eller

2. på annat sätt innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastigheten.

Medför skyddsföreskrifter att synnerligt men uppkommer vid användning av fastigheten, är staten skyldig att lösa fastigheten om ägaren begär det.

De aktuella byggnaderna utgör en stadsgård med en ålderdomlig struktur och har därför ett stort kulturhistoriskt värde. Byggnaderna, främst boningshuset, har emellertid förändrats vid olika tillfällen. På grund härav kan byggnaderna inte sägas vara synnerligen märkliga enligt nyss nämnt lagrum.

Som framgår av det ovan anförda ingår byggnaderna dock som betydelsefulla element i stadsmiljön norr om Stora Torget. Denna miljö omfattar bl.a. en ytterst välbevarad trähusbebyggelse inom den senmedeltida stadsplanen.

Enligt Länsstyrelsens bedömning får miljön i denna del av Eksjö stadskärna anses utgöra ett sådant bebyggelseområde som avses i lagrummet. Skäl föreligger därför för att förklara de aktuella byggnaderna, såsom ingående i detta område, för byggnadsminne.

För byggnadernas bevarande skall det av Länsstyrelsen den 21 januari 1993 upprättade förslaget till skyddsföreskrifter gälla. Länsstyrelsen bedömer därvid att skyddsföreskrifterna ej skall medföra ersättningsskyldighet gentemot ägare eller innehavare av särskild rätt. Ej heller kan föreskrifterna anses medföra att synnerligt men uppkommer vid användningen av fastigheten.

ÖVRIGT

Länsstyrelsen lämnar i förekommande fall råd och anvisningar i fråga om underhållet av byggnaden och vården av det omkringliggande området.

Ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter får ske endast om det föreligger särskilda skäl för sådan ändring. Ansökan om ändring prövas av Länsstyrelsen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Kammarrätten i Jönköping genom skrivelse till Länsstyrelsen - se bilaga (formulär 1).

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsråd Bo Landholm beslutat och byrådirektör Anders Franzén varit föredragande, har även förste länsassessor Claes von Sydow, länsantikvarie Per-Olof Ringquist och bitr länsarkitekt Niklas Aronsson deltagit.

Bo Landholm

Anders Franzén

Kopia till:
Riksantikvarieämbetet, delg.kv., laga kraftbevis
Länsmuseet
Eksjö kommun
Eksjö tingsrätt, laga kraftbevis
Kulturmiljöenheten
CvS